

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด

A Comparison of the Learning Achievement before and after Learning of
Mathayomsuksa 2 Students in Thai Part of Speech with Learning Management
by Using Workbook

ปาริตา สายนันไชย^{1,*} และ สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์²

Parita Sainunchai^{1,*} and Siripat Jetsadawiroj²

^{1,2}หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

^{1,2}Master of Education, Innovative Curriculum and Learning Management, Ramkhamhaeng University

*Corresponding author's email: parita.az9999@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

19 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

21 กุมภาพันธ์ 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

26 มีนาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหมุ่สี จำนวน 1 ห้องเรียน ทั้งหมด 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของ คำ จำนวน 8 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 40 ข้อ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 14 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent ผลการวิจัย หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/80.00 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด พบว่า ภาพรวมของนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การสอนภาษาไทย, หนังสือแบบฝึกหัด, ประสิทธิภาพ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ

ABSTRACT

The purposes of this research are to 1) develop and find efficiency of Mathayomsuksa 2 students' workbook: Thai Part of Speech with the 80/80 efficiency index 2) compare the learning achievement, before and after study by using workbook and 3) examine Mathayomsuksa 2 students' satisfaction towards learning management by using workbook. Target groups are totally 15 Mathayomsuksa 2 students in Banmoosi School in the classroom, the second semester of 2023 academic year. The instruments used in this research are 1) Thai Part of Speech workbook created by the researchers 2) lesson plans using Thai Part of Speech workbook 3) 40 - item of the achievement test which is considered, and evaluated index of item objective congruence: IOC by experts 4) 14 - item of satisfaction questionnaire towards learning management by using workbook, and analyzed statistic method, mean ($\bar{x}$), percentage, deviation (S.D.), and t-test dependent. The findings are 1) the efficiency of Thai Part of Speech workbook for Mathayomsuksa 2 students are 84.38/80.00, according to 80/80 efficiency index 2) the learning achievement after using workbook is significantly higher than before studying at .05 and 3) the satisfaction of Mathayomsuksa 2 students towards using workbook overall is at the highest level.

Keywords: Teaching Thai Language, Workbook, Efficiency, Learning Achievement, Satisfaction

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ และสมบัติทางวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นเอกภาพของคนในชาติ เป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพัฒนาทักษะทางอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม และก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของชาติ ดังนั้นคนไทยจะต้องทำความเข้าใจ และศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา หมั่นฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง

สังคม และประเทศชาติ ภาษาจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย ตลอดไป (กรมวิชาการ, 2545) ภาษาไทยมีหลักให้ศึกษาและสังเกตเสมอ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาและตั้งข้อสังเกตเพื่อทำความเข้าใจ เพราะภาษาไทยมีหลักการจึงทำให้สามารถเรียนรู้และใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารได้ดี การเรียนรู้หลักภาษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุด จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งสาระที่ 4 คือ หลักการใช้ภาษาเป็นสาระที่มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่สาระการเรียนรู้กำหนดไว้ เพราะหลักภาษาเป็นองค์ความรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ให้แตกฉาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545) กล่าวว่า หลักภาษาไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่ง หากขาดหลักภาษาไทยแล้ว อาจเป็นเหตุให้มีการใช้ภาษาผิดพลาด บกพร่อง จนทำให้ภาษาเสื่อมสลายไปได้ จะเห็นได้ว่าเมื่อมีความรู้ทางหลักภาษา ก็จะทำให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพตามไปด้วย การสอนหลักภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทางภาษาที่ถูกต้อง สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองในอนาคตได้

แม้ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะให้ความสำคัญกับหลักภาษาไทย แต่กลับพบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านหลักภาษาค่อนข้างต่ำ โรงเรียนบ้านหมูลี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้ทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ชนิดของคำ พบว่านักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และมีความสับสนเกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคทำให้นักเรียนใช้คำในการเขียนสื่อสารได้ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสื่อสารต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่ามีวิธีแก้ปัญหา โดยพัฒนาหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งหมด 7 เรื่อง คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน ประกอบไปด้วยใบความรู้ และแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และสามารถตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทและเฉลยด้วยตนเอง ซึ่งนำหนังสือแบบฝึกหัดนี้มาใช้ในการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยคาดหวังว่าการทำวิจัยเรื่องนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดี มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของคำ ส่งผลให้มีทักษะด้านการเขียนสื่อสารที่ดีขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนา และหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด

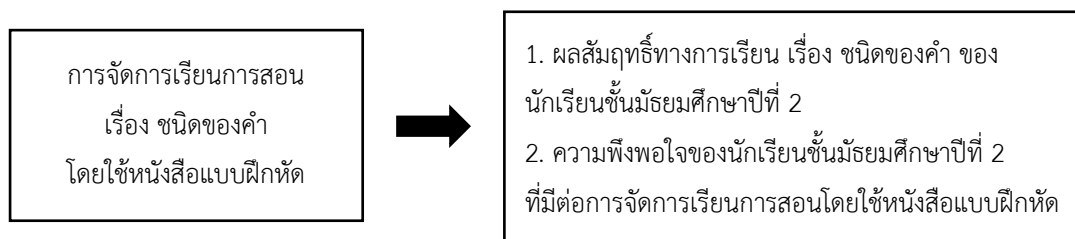
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด

สมมติฐาน

1. หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหมูลี จำนวน 1 ห้องเรียน ทั้งหมด 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 เล่ม มีเนื้อหา คือ 1) คำนาม 2) คำสรรพนาม 3) คำกริยา 4) คำวิเศษณ์ 5) คำบุพบท 6) คำสันธาน และ 7) คำอุทาน มีวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้า ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือแบบฝึกหัด

1.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการสอน ชนิดของคำ

1.3 สร้างหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ จำนวนทั้งสิ้น 1 เล่ม โดยมีเนื้อหาครอบคลุม 7 เรื่อง มีเนื้อหา คือ 1) คำนาม 2) คำสรรพนาม 3) คำกริยา 4) คำวิเศษณ์ 5) คำบุพบท 6) คำสันธาน และ 7) คำอุทาน

1.4 นำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมขององค์ประกอบภายในหนังสือแบบฝึกหัด ในด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านลักษณะรูปลักษณ์ และภาพประกอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนดำเนินการ ในขั้นต่อไป

1.5 นำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

1.6 หาประสิทธิภาพ E1/E2 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยนำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1.6.1 การหาประสิทธิภาพรายบุคคล โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาทดลองหาค่าประสิทธิภาพ ของแบบฝึกตามเกณฑ์ 80/80

1.6.2 การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาทดลอง หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ 80/80

1.6.3 การหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 10 คน ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาทดลอง หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งหนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/80.00 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.7 นำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

2. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง มีวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้า ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวกับชนิดของคำ

2.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการสอนเรื่อง ชนิดของคำ

2.3 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และออกแบบการสอน จำนวน 8 แผน (ไม่รวม การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) แผนละ 1 ชั่วโมง ดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 คำนาม (สามัญนาม,วิสามัญนาม) 1 ชั่วโมง

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คำนาม (ลักษณะนาม,สมุหนาม,อาการนาม) 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คำสรรพนาม 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คำกริยา 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คำวิเศษณ์ 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำบุพบท 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำสันธาน 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำอุทาน 1 ชั่วโมง

2.5 จัดทำแผนการเรียนรู้ตามที่ได้ออกแบบไว้ โดยใช้ประกอบหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินแบบประมาณค่า 5 ระดับ และพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ชนิดของคำ ทั้ง 8 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้า ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับ ชนิดของคำ

3.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการสอน เรื่อง ชนิดของคำ

3.3 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง ชนิดของคำ เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 46 ข้อให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบทดสอบที่จัดทำไว้

3.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ซึ่งแบบทดสอบนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เคยได้รับการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ มาแล้วซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหมูลี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน ซึ่งได้เรียนเรื่อง ชนิดของคำ ผ่านมาแล้ว เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก

3.8 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก รายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า ความยากง่าย 0.2-0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ

3.9 นำแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อเหมาะสมจำนวน 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตร KR 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งแบบทดสอบนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ไปใช้กับ กลุ่มเป้าหมายในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 14 ข้อ มีวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้า ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจของนักเรียน

4.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 14 ข้อ เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไว้ ดังนี้

4.2.1 ระดับความพึงพอใจ

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

4.2.2 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง พึงพอใจมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

5. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามรูปแบบที่กำหนด จำนวน 20 ข้อ

5.1 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ การหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ซึ่งแบบสอบถามความพึงพอใจนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

5.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

5.4 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า ความยากง่าย 0.2-0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จำนวน 14 ข้อ

5.5 นำแบบสอบถามที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อเหมาะสมจำนวน 14 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตร KR 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

5.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในการวัดความพึงพอใจหลังเรียนต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

1.1 หาประสิทธิภาพรายบุคคล โดยการนำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาทดลองหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ 80/80

1.2 การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กโดยการนำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาทดลองหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ 80/80

1.3 การหาประสิทธิภาพแบบภาคสนามโดยการนำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง

ปานกลาง อ่อน อย่างละ 10 คน ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาทดลองหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ 80/80

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความเข้าใจจุดประสงค์ของการสอนและวิธีการเรียนการสอน

2.2 ดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ กับกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมงกับกลุ่มเป้าหมาย

2.4 ดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ กับกลุ่มเป้าหมาย

2.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในการวัดความพึงพอใจหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ

2.6 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ชนิดของคำ ของกลุ่มเป้าหมายโดยใช้สถิติ t-test Dependent ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.7 นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2.2 ค่าความยากง่าย

2.3 ค่าอำนาจจำแนก

2.4 ค่าความเชื่อมั่น

3. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ

3.1 เกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

4.1 t – test แบบ Dependent

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

	จำนวน นักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน		คะแนนทดสอบหลังเรียน	
		คะแนนเต็ม 80	คะแนน	คะแนนเต็ม 40	คะแนน
		คะแนนเฉลี่ย	E_1 ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	E_2 ร้อยละ
รายบุคคล	3	00.67	75.83	33.32	83.80
กลุ่มเล็ก	9	00.68	00.85	00.32	00.80
ภาคสนาม	30	67.50	84.38	32.00	80.00

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า หนังสือแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่า ประสิทธิภาพ 84.38/80.00 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด

คะแนนทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	15	40	15.87	0.55	48.38	.000
หลังเรียน	15	40	35.60	1.40		

*p < .05

จากตารางที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด จำนวน 15 คน โดยแบบทดสอบมีคะแนนเต็ม 40 คะแนน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 15.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 35.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.40 ผลการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและ หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน มีค่า t-test เท่ากับ 48.38 ค่า sig. เท่ากับ .000 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด

ข้อที่	รายการที่พิจารณา	คะแนนของกลุ่มเป้าหมาย		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านหนังสือแบบฝึกหัด				
1	หนังสือแบบฝึกหัดมีความเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
2	หนังสือแบบฝึกหัดมีรูปแบบสวยงาม ดึงดูดใจกระตุ้นให้เกิดความสนใจและอยากเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3	เนื้อหาในหนังสือแบบฝึกหัดมีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	5.00	0.00	มากที่สุด
4	หนังสือแบบฝึกหัดที่ใช้ประกอบการเรียนมีส่วนประกอบ คือ ชื่อเรื่อง คำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ คำแนะนำการใช้หนังสือแบบฝึกหัด เนื้อหา ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด	5.00	0.00	มากที่สุด
5	นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเพิ่มมากขึ้นเมื่อผ่านการทำแบบฝึกหัดในหนังสือแบบฝึกหัด	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศ				
6	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.73	0.46	มากที่สุด
7	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานตนเอง และกลุ่ม	4.87	0.35	มากที่สุด
8	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
9	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ	5.00	0.00	มากที่สุด
10	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดการความคิดที่หลากหลาย	4.67	0.49	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล				
11	มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย	4.73	0.46	มากที่สุด
12	เปิดโอกาสให้มีการประเมินตนเอง	4.53	0.64	มากที่สุด
13	มีการประเมินผลตามสภาพจริง	5.00	0.00	มากที่สุด
14	การประเมินผลมีความถูกต้อง เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.57	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด พบว่า ภาพรวมของนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าความคิดเห็นเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษารเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด พบว่า

1. หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมูสี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/80.00 ตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และเนื่องจากหนังสือแบบฝึกหัดประกอบไปด้วยใบความรู้ และแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และสามารถตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทและเฉลยด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และส่งผลให้คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีกระบวนการสร้างที่ดี มีองค์ประกอบครบถ้วนทั้งเนื้อหาที่ครอบคลุมตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจน มีการยกตัวอย่างให้ง่ายต่อการปฏิบัติตาม และมีแบบทดสอบท้ายบทพร้อมเฉลยให้นักเรียนได้ทบทวนความเข้าใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา ดังที่ ถวัลย์ มาศจรัส, สมpong แวนโรสง และ บังอร สงวนหมู่ (2550) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือแบบฝึกหัดที่ดีว่า จุดประสงค์ของหนังสือแบบฝึกหัดต้องมีความชัดเจน และสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้ และต้องมีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติตาม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงภพ ขุนมธุรส และ อัจฉรา แซ่หว้า (2563) ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค โดยใช้ชุดแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุดมดรุณี ผลการวิจัยพบว่า ชุดแบบฝึกเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำ ในประโยคมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 83.60/81.16 แสดงให้เห็นว่าชุดแบบฝึก เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 สะท้อนให้เห็นว่าหนังสือแบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมทักษะได้ดี

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมูสี ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน วิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัดสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากนักเรียนได้ศึกษาและทำแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ผ่านหนังสือแบบฝึกหัดอย่างมีลำดับขั้นตอนมาแล้ว โดยนักเรียนได้ทราบผลการทำของตนเอง เห็นถึงข้อผิดพลาดด้วยการเฉลยคำตอบหลังจากทำแบบทดสอบท้ายเล่มพร้อมกับปรับปรุงแก้ไขได้ทันที นักเรียนได้ฝึกทำแบบฝึกหัดย่อย ๆ ที่ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจและความแม่นยำได้มากขึ้น อีกทั้งหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ มีรูปแบบที่แตกต่างจากที่นักเรียนได้ฝึกมา ขนาดของตัวหนังสือ รูปภาพประกอบ เนื้อหา มีความน่าอ่านสวยงาม กระตุ้นความสนใจของบทเรียนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550) ที่ได้เสนอถึงประโยชน์ของแบบฝึกหัดและแบบฝึกทักษะว่า จัดเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการแก้ปัญหาของผู้เรียน พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ อนงพันธุ์ ใบสุพันธ์ (2551) ที่ได้กล่าวว่าแบบฝึกทักษะคือ สื่อการเรียนการสอน ที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของทรงภพ ขุนมธุรส และอัจฉรา แซ่หว่า (2563) ที่ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค โดยใช้ชุดแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุดมดรุณี พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรา ศรีสุภา (2562) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการแปลภาษาจีนและความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน ชั้นปีที่ 3 พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mcpeake (1979, p. 7199-A) ที่ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกหัดอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความในการอ่านและเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แต่เวลา 12 สัปดาห์ ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ ในการสะกดคำไปสู่คำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษา และคะแนนนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า การอ่านยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lawrey (1978) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการทำแบบฝึกทักษะ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบชัดเจน ภาพประกอบน่าสนใจและเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง จึงทำให้ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมูลี ที่มีต่อหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ไพวรรณ ขาติผา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา โดยใช้แบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อผู้วิจัยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจทุกด้านในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสวยงามน่าสนใจ ชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ครูคอยให้คำแนะนำเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความสนุกสนานในเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการเรียนด้วยแบบฝึกอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อีราภรณ์ ทรงประศาสน์ (2551) ที่กล่าวว่า เด็กมีความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rass (2001, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อทดลองการบูรณาการทักษะการอ่านและทักษะการเขียนกับนักเรียนชาวอาหรับชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษา ต่างประเทศ ในรัฐอิสราเอล เพื่อให้นักเรียนได้อ่านวรรณกรรมที่ร่วมสมัยที่หลากหลายของอเมริกันและชาติอื่น ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษโดยเริ่มจากภาษาที่ง่าย จากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและเขียนบันทึกจากการอ่าน แล้วนำผลงานเขียนเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนางานเขียนเนื่องจากสามารถเห็นพัฒนาการของตนเองและมีการพัฒนาทักษะการอ่าน-การเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของคำ จะทำให้นักเรียนมีทักษะและความสามารถในการเขียนสื่อสาร ได้ดียิ่งขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนคอยทำหน้าที่ให้คำแนะนำ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และต้องให้กำลังใจช่วยเหลือ การฝึกฝนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชั้นที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่อง ชนิดของคำ ในระดับชั้นอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้หนังสือแบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของคำกับการสอนด้วยวิธีอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). *การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา*. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ถวัลย์ มาศจรัส, สมปอง แว่นไธสง, และ บังอร สงวนหมู่. (2550). *นวัตกรรมการศึกษา ชุด แบบฝึกหัด-แบบฝึกเสริมทักษะ*. เซ็นจูรี่.
- ทรงภพ ขุนมธูรส และ อัจฉรา แซ่หว่า. (2563). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค โดยใช้ชุดแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุดมดรุณี*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีราภรณ์ ทรงประศาสน์. (2551). *การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการแต่งประโยคสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล*. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพวรรณ ขาดิพา. (2556). *การพัฒนาการอ่านและการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราโดยใช้แบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/11612/10468>
- รุจิรา ศรีสุภา. (2562). *ผลสัมฤทธิ์ทางการแปลภาษาจีนและความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน ชั้นปีที่ 3*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อนงพันธ์ ใบสุขจันทร์. (2551). *การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการคิด ของนักเรียนชั้นอนุบาล* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Lowrey, Eleanor Blodwyn Lane. (1978). *The Effects of Four Drill and Practice Time Unit on the Decoding Performance of Students with Specific Learning Disabilities*, Dissertation Abstracts International. 39(9): 817-A.
- McPeake, P. G. (2001). *The effects of original systematic study worksheets, reading level and sex on the spelling achievement of sixth grade students [CD-ROM]*. Dissertation Abstracts international Item, 1799-A.
- Pearman, Cathy J. (2004). *Effects of Electronic Text on the Independent Reading Comprehension of Second-grade Students*. Dissertation Abstracts International. 64(07): 2427-A. <http://www.kroobannok.com/blog/30588>.
- Rass, R. A. (2001). Integrating Reading and Writing for Effective Language Teaching. *English Teaching Forum*, 39(1), 30-35.